

Uroczysta sesja naukowa PTPN

6 marca 2012 r. Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk i Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego zorganizowały w siedzibie PTPN uroczystą sesję naukową z okazji 165. rocznicy Polskiego Dnia Eteru.

Spotkanie składało się z dwóch części. W pierwszej wygłoszono trzy referaty. Profesor Roman Meissner przybliżył zebrany sylwetkę prof. Ludwika Bierkowskiego, prof. Paweł Chęciński i dr Tomasz Synowiec z Kliniki Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Angiologii ZOZ MSWiA w Poznaniu im. prof. L. Bierkowskiego omówili temat chirurgii dużych naczyń dawniej i dziś, a problem anestezjologii i intensywnej terapii w ZOZ MSWiA w Poznaniu przedstawił lek. med. Jerzy Drobiński z tej placówki.

Druga część sesji poświęcona była w całości nadaniu honorowego członkostwa PTPN znanemu profesorowi, Tadeuszowi Malińskiemu z Ohio. Laudację wygłosił prof. Jerzy Sowiński z Wydziału IV Lekarskiego PTPN. Nominowany dał wykład „Nanomedycyna serca i obrazy starych mistrzów”. Profesor Maliński jest światowej sławy ekspertem z dziedziny medycyny, chemii i farmakologii. Międzynarodowe uznanie zyskał za badania dotyczące mechanizmu serca, nowych metod przeszczepiania serca, leczenia zawału i choroby Parkinsona. Za swe osiągnięcia został uhonorowany wieloma prestiżowymi nagrodami. Dwukrotnie był nominowany do Nagrody Nobla. Zbudował i zastosował tzw. nanosensory, niezmiernie małe elektrody stworzone z grup atomów, o średnicy setnych części włosa. Za ich pomocą udało się zmierzyć *in vivo*, w czasie rzeczywistym, liczbę cząsteczek tlenu azotu w pojedynczych komór-

kach. Okazało się to światowym przełomem w badaniach tlenu azotu, cząstki zwanej kluczem do wielu drzwi, niezmiernie ważnej w każdej dziedzinie medycyny.

Profesor Roman Meissner swój referat rozpoczął od stwierdzenia, że urodzony w Poznaniu prof. Ludwik Bierkowski, żyjący w latach 1801–1860, jest niesłusznie zapomniany właśnie w tym mieście. Tymczasem był on współtwórcą nowoczesnej medycyny polskiej XIX w. Studiował początkowo rolnictwo, z którego zrezygnował, i korzystając ze stypendium Tytusa hr. Działyńskiego, ukończył Wydział Lekarski Uniwersytetu Berlińskiego w 1825 r. W latach 1827–1830 zwiedzał ośrodki chirurgiczne w Halle, Jenie, Getyndze, Bonn, Heidelbergu, Monachium, Wrocławiu i Paryżu. W 1828 r. uzyskał stopień doktora filozofii, a w 1830 r. – medycyny i chirurgii. Od 1831 r. do końca życia był profesorem chirurgii na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Wielkim osiągnięciem profesora było wydanie dwóch atlasów. Pierwszy – anatomiczny – dotyczył układu tętniczego, żylnego i chłonnego. Wydany został ze świetnymi rycinami, m.in. poznańskiego malarza Fabiana Sarneckiego. Do atlasu dołączony był tom z objaśnieniami w języku łacińskim i niemieckim. Dziełem życia profesora był atlas anatomiczno-chirurgiczny. Wydawnictwo składało się z 58 tablic, w większości kolorowych, przedstawiających najlepsze współczesne metody operacyjne. Atlas cieszył się wielkim uznaniem.

Do historii medycyny polskiej prof. Bierkowski przeszedł jako ten, który pierwszy w Polsce zastosował znieczulenie eterowe podczas operacji. Stało się to 6 lutego 1847 r. – stąd nazwa sesji: 165. rocznica Polskiego Dnia Eteru. Warto zaznaczyć, że pierwsze tego typu znieczulenie zastosowano w Bostonie w 1846 r., a więc zaledwie kilkanaście miesięcy wcześniej. Profesor Bierkowski zapoczątkował nowoczesną uniwersytecką dydaktykę chirurgiczną, zajmował się anestezjologią, chirurgią ambulatoryjną, transfuzjologią, rehabilitacją ortopedyczną i wydawaniem naukowych czasopism chirurgicznych.

Był gorącym patriotą. Uczestniczył w powstaniu listopadowym i rewolucji krakowskiej. Poliglota, rysownik, rzeźbiarz.

Był człowiekiem fascynującym, co w swoim interesującym wykładzie udowodnił prof. R. Meissner. Dobrze się stało, że z inicjatywy profesora Meissnera Zakładowi Opieki Zdrowotnej MSWiA w Poznaniu nadano imię prof. L. Bierkowskiego. W ten sposób przywrócono prof. Bierkowskiego Poznaniowi.

ANDRZEJ BASZKOWSKI

